

DIRECTOR

CARLES CAPDEVILA

DIRECTORS ADJUNTS

IGNASI ARAGAY, ARIADNA TRILLAS

SUBDIRECTORS

DAVID MIRÓ, CATALINA SERRA

EDICIÓ PAPER

JORDI CORTADA

EDICIÓ DIGITAL

SÍLVIA BARROSO

POLÍTICA FERRAN CASAS

INTERNACIONAL MARC VIDAL,

CARMÉ COLOMINA

ECONOMIA IGNASI PUJOL

SOCIEDAT JOAN SERRA

CULTURA LAURA SERRA

COMUNICACIÓ ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS TONI PADILLA

EMPRENEM ÀLEX FONT

DELEGACIÓ A MADRID

JOAN RUSIÑOL

DELEGACIÓ A BRUSSEL·LES

LAIA FORÉS

LLENGUA ALBERT PLA

DISSENY CRISTINA CORDOBA

FOTOGRAFIA FRANCESC MELCION,

XAVIER BERTRAL

COMUNITATS GUILLEM CARBONELL

TECNOLOGIA MARC CAMPRODON

EDICIÓ DE PREMSA

PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT

FERRAN RODÉS

CONSELLERA DELEGADA I EDITORA

MÓNICA TERRIBAS

DIRECTORA GENERAL

MARTA MARRÓN

DIRECTOR DE NEGOCI

ORIOL CANALS

(SUBSCRIPCIONS, DISTRIBUCIÓ

I PROMOCIONS)

DIRECTORA FINANCERA

FOIX VALDÉ

DIRECTOR COMERCIAL

SERGI GERMÁN

DIRECTOR SISTEMES I PRODUCCIÓ

SERGI RUIZ

C/ DIPUTACIÓ, 119

08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR: 902 281 110

CORREU ELECTRÒNIC: info@ara.cat

TEXT LEGAL

Edicions de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

DL: B-42598-2010

ISSN: 2014-010X

LA CITA

“Esport i política són germans bessons des que les ciutats estat de l'antiga Grècia van començar a competir atlèticament quan no competien en guerra

Gordon White

EL DIARI D'AHIR

Ceràmica Cumella: El nom correcte de l'arquitecte de la casa de La Ricarda és Antonio Bonet Castellana, i no Antonio Bonet Correa com diem per error.

Més que mai

CARLES BOIX

CATEDRÀTIC, UNIVERSITAT PRINCETON

De tots els arguments que hem sentit contra la secessió de Catalunya aquests darrers dies, el més filosòfic (o, per ser més exactes, ontològic) és el que insisteix a definir la independència com una quimera, com un concepte imaginari, inexistent i, per això mateix, inassolible. Evidentment, no em refereixo a les declaracions del rei (i de la dreta hispànica), que només amaguen el recurs a la por i a l'imperi de la Guàrdia Civil, sinó a les raons de lògica política que fa servir l'esquerra espanyola, tant la jacobina com la federalista.

L'estat nació, ens diuen els intel·lectuals espanyols progressistes, no existeix. La sobirania nacional ha passat a millor vida. Les competències estatals tradicionals (sobre la moneda o els aranzels) han estat traspassades a Brussel·les. I, si l'esperit de la història (de tall estatista) s'imposa a Merkel, la fiscalitat, els exèrcits i el cos diplomàtic també acabaran en mans de la Unió. Aleshores, no hi haurà res més ridícul que proclamar-se sobirans per controlar competències més pròpies d'ajuntaments.

El món actual és, insisteixen, un món dominat per les interdependències econòmiques, governat per institucions supraestatals i traspasat per tota mena de xarxes socials transnacionals. En el món del passat i de la preglobalització, en canvi, cada nació exercia la seva sobirania de forma absoluta, amb plena independència de la resta del món i, fins i tot, amb una economia nacional completament autosuficient. Com que aquest ordre internacional va morir en algun moment del segle passat, les demandes sobiranistes catalanes fan tard. De fet, si Catalunya vol sobreviure, si vol controlar els vents huracanats del capitalisme global, si vol democratitzar l'economia, no té cap altre remei que ajupir el cap i formar part de cercles concèntrics (Espanya i Europa) més grans.

Naturalment, aquest argument es basa en una visió històrica esbiaixada i tramposa. És cert que en el món anterior a la globalització es feia servir la retòrica de la sobirania absoluta i de l'hegemonia completa de l'estat tal com havia estat definida a Westfàlia l'any 1648. Ara bé, aquesta apel·lació a la sobirania es fonamentava estrictament en la coacció i en la força. En un ordre internacional governat per la lògica de la competició militar i de l'acumulació

SUSANA SUBIRANA

imparable de poder imperial cap enfora reforçava una immensa concentració de poder a l'interior de cada país: a Alemanya, el kàiser i l'estat major prussià; a Londres, una classe governant de grans industrials i aristòcrates; a l'Imperi Soviètic, el politburó del Partit Comunista. Espanya, tot i que (atesa la incompetència secular del seu estat) a menor escala, reproduïa el mateix sistema amb una oligarquia (en aquest cas agrària) que mantenia el control absolut del territori, si calia bombardejant Barcelona cada cinquanta anys.

Aquest estat de coses s'esberlà transitòriament en el període d'entreguerres, amb l'aplicació del principi d'autodeterminació a l'Europa Central i l'extensió del sufragi universal arreu. La fundació definitiva del món contemporani, globalitzat i interdependent, vingué, però, de la mà dels Estats Units a San Francisco (amb l'establiment de l'ONU) i a Bretton Woods (amb la creació de l'FMI i del Banc Mundial). Els europeus el van reforçar amb el Tractat del Mercat Comú l'any 1957. La caiguda del Mur de Berlín l'estengué al bloc exsoviètic i al Tercer Món. Fou aquest món liberal i flexible el que obrí la possibilitat de ser sobirans a una multiplicació d'actors que havien estat condemnats al silenci més absolut fins aleshores: primer amb el procés de descolonització; després, amb el renaiement d'Europa Central un cop ensorrada la Unió Soviètica.

En una paraula, si llegim la realitat històrica com cal, avui en dia la independència no solament no és inexistent o impossible sinó que és més possible que mai. Una independència entesa com l'exercici del dret d'autodeterminació en peu d'igualtat amb els altres subjectes polítics o nacions amb les mateixes aspiracions democràtiques. L'únic camí, per cert, per assolir la pau perpètua que va somiar Kant. Potser, com sempre, Espanya va endarrerida. La seva lògica política (la de les seves classes governants i mediàtiques i la que va imperar en la redacció de la Constitució del 78) és la del món precontemporani, preglobalitzat, preliberal. I, tanmateix, potser l'esperit de la història (això sí, la liberal) s'hi acaba imposant i, també, els ideals de la democràcia i de l'autodeterminació que inspiren l'ordre internacional actual.

El món liberal de l'ONU, Bretton Woods i el Mercat Comú van obrir la possibilitat de la sobirania a les colònies i als països de l'Europa Central